

WIELOZNACZNOŚCI, PARADOKSY I ZŁUDZENIA OPTYCZNE

Romantyczny poeta John Keats tylko raz wspominał o swych poglądach dotyczących kreatywności. Nazwał ją „negatywną zdolnością”. W liście do brata napisanym w niedzielę 21 grudnia 1817 roku stwierdził: „uderzyło mnie od razu, jaki przymiot kształtuje człowieka sukcesu, zwłaszcza w literaturze, i dlaczego Szekspir posiadał tak wiele – mam na myśli negatywną zdolność trwania w niepewności, tajemniczości i wątpliwościach bez jakiegokolwiek irytującego odwoływania się do faktów i zdrowego rozsądku”.

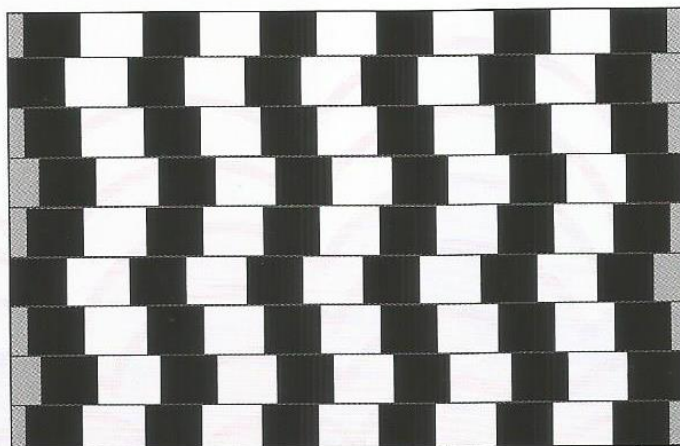
Według Davida Rocka, autora książki *Twój mózg w działaniu*, „mózg jest przygotowany do doświadczania co najmniej łagodnego zagrożenia ze strony większości form niepewności”. Sukcesy i kreatywność wymagają dyscypliny, dobrej organizacji, poświęcenia i wyraźnych wizji, lecz cechą, która łączy te atrybuty, jest odwaga pozwalająca na tolerowanie niepewności. Wykazują ją wielcy przywódcy, a także słynni artyści i sportowcy.

Potrzeba poczucia bezpieczeństwa i kontroli szkodzi naszej kreatywności, co wyjaśniają David Bayles i Ted Orland, autorzy książki *Sztuka i strach: obserwacje dotyczące zagrożeń (i nagród) związanych z uprawianiem sztuki*: „Ludzie potrzebujący pewności w życiu rzadziej uprawiają sztukę, która jest ryzykowna, rewolucyjna, skomplikowana, niepewna, wieloznaczna i spontaniczna. Tym, co wydaje się naprawdę potrzebne, jest przede wszystkim gotowość do godzenia się z błędami i niespodziankami. A tolerowanie niepewności stanowi warunek wstępny do osiągnięcia sukcesu”.

Jest rzeczą osobliwą, że tak często poszukujemy pewności i poczucia bezpieczeństwa, a mimo to bywamy zaintrygowani złudzeniami optycznymi. Jesteśmy zachwyceni, gdy zbija się nas z tropu. Wiemy, że nasze zmysły pozwalają się oszukiwać, a percepcja tak łatwo staje się wrażliwa i podatna na sugestie. Rozszerz swą kreatywność i popraw samopoczucie, akceptując niepewność. Nie spiesz się, rozwiązując problemy, ponieważ, jak napisał Alexander Cheung, „wieloznaczności dają początek marzeniom, są pokarmem nadziei i pozwalają możliwościom rosnąć”.

przykłady złudzeń optycznych. Zapamiętaj zdziwienie, które poczujesz, gdy będziesz im przyglądać. Uwierz, że niepewność może być czymś zdrowym i radosnym oraz że nie musi się jej bać.

LINIE PROSTE?

ZOBACZ POZYTYW

1. Popatrz na żółtą kropkę przez 15 sekund.

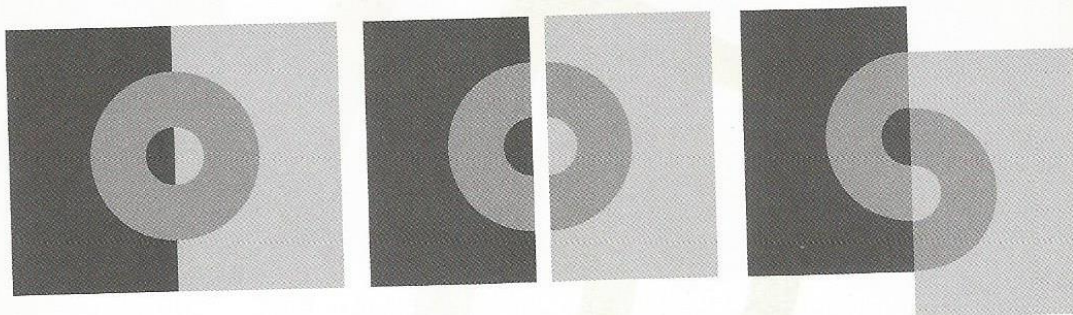
2. A teraz spójrz tutaj.

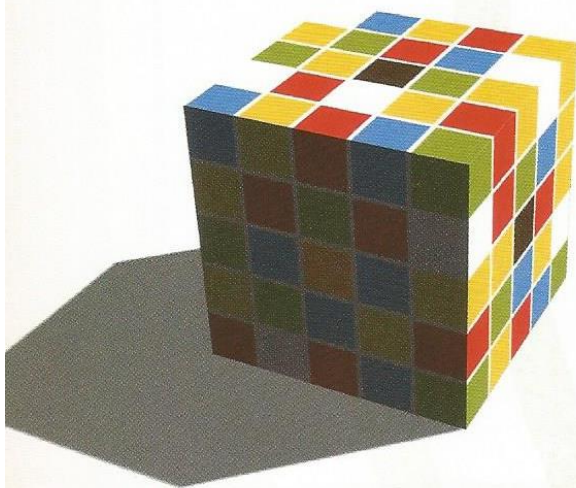
ROZRÓŻNIANIE KONTRASTU

Ten aspekt spostrzegania wzrokowego jest gotowym narzędziem, które wykorzystują wymyślający złudzenia optyczne, by oszukać nasz wzrok.

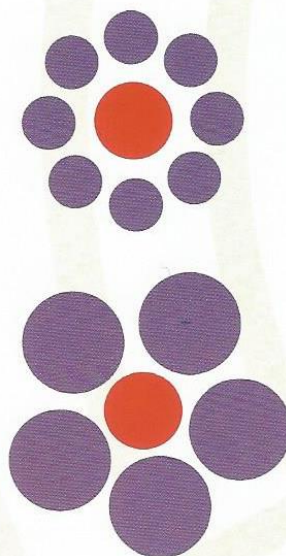
W 1935 roku niemiecki psycholog Kurt Koffka (reprezentant Gestaltu) opisał złudzenie znane dziś jako pierścień Koffki. Szary pierścień widziany na jasnym i ciemnym tle jest jednolity, lecz po rozsunięciu połówek obrazu odnosimy wrażenie, że każda z części pierścienia ma inny odcień szarości. Ich splecenie nasila ten efekt.

1. Jaki kolor mają trzy środkowe kwadraty – są takie same czy różne?

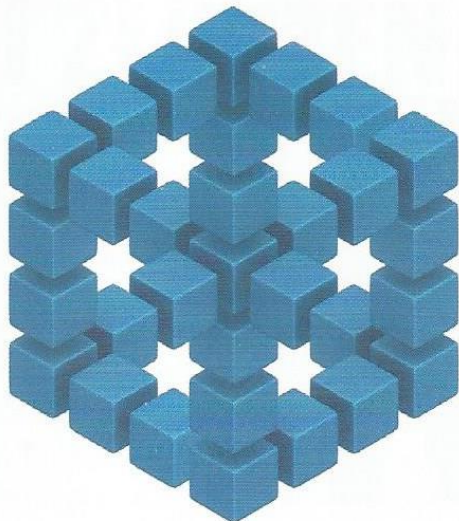

2. Które czerwone koło jest większe?

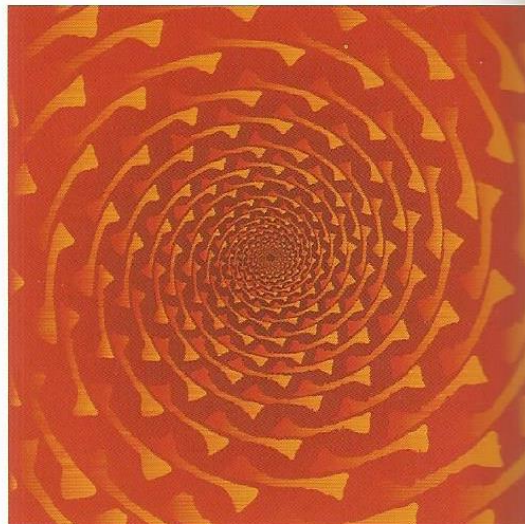

KREATYWNOŚĆ

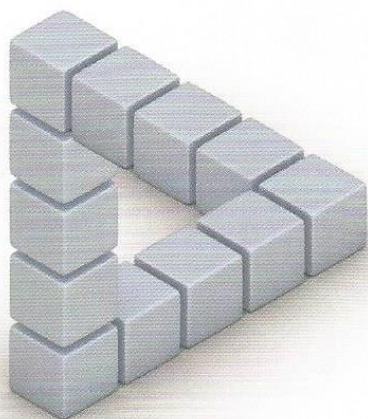
Nierealna kostka

Te współśrodkowe kręgi przypominają pojedynczą spiralę.

Trójkąt Penrose'a

Wpatruj się w białą kropkę, a obraz zacznie się poruszać.

